

SLOVENSKI NAROD.

Iznaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanja na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravištvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vojna sila Rusije.

Iz Rusije 19. jun. st. st. [Izv. dop.]

Nedavno mi je prišla v roke majska knjiga „Vojennago Sbornika,“ v kateri je natisnen „Obščij obzor sostojanja i dejateljnosti vseh častěj (oddelov) Vojennaga Ministerstva za 1885. god.“ V tem občem obzoru, ki ga objavlja vojno ministerstvo, našel sem zelo zanimive podatke o številu naših „rednih vojsk“ začetkom 1886. leta. Treba je omeniti, da se je od 1886. leta dozdal število pomnožilo, tako da je vojna sila Rusije zdaj večja in torej Rusija močnejša, nego je bila pred dobrim letom.

V januariju 1886 bilo je v Rusiji, ako prištejemo 8000 dobrovoljcev, kombatantov 824.762 brez častnikov, a v rezervi 1.600.815 mož, tako da bi Rusija v potrebi mogla postaviti 2.425.577 mož brez častnikov. Ta dva in pol milijona popolnem obučeni vojakov sestavljata tisto vojsko, katera se v Germaniji zove „aktive Armee“ in „Landwehr“, in katera po najbolj preuveličenem štenji v Nemčiji ne presega 1.800.000 mož. Mi torej moramo postaviti gromadno vojsko in vzdržavati jo v polnem sestavu, kajti na dopolnitev imamo 2.160.000 opolčencev I. razreda, kateri „mogut biti prizvani pod oružje v slučajej vojni.“ Tako je na neposredno razpolaganje vojnega ministerstva 4^{1/2} milijona vojakov (brez častnikov). Iz oficijalnih podatkov dalje posnemam, da se število vojakov v rezervi neprenehoma množi. Tako je bilo januarija 1885. leta rezervistov 1.516.914, to je, za 84.000 manj nego v januariju 1886. leta. Taka pomnožitev se je vršila se ve da tudi tekom 1886. l., to je, rezerva bila je v januariju 1887. l. morebiti zopet za kakih 84.000 večji, tako da je rezerva sedaj samo za nekaj tisoč (tri- ali dvestotisoč) manjša, nego dva milijona.

V nazvanem „Obzoru“ nahajamo razpredeljenje službe vojakov v mirnem času na obroke (turnuse). Iz tega razpredeljenja je vidno, da je število prosluživših ne več ko tri leta vojakov v Rusiji 469.000 mož, a ker je v naseljenji Rusije ljudi, ki se imajo javljati k prizivu, 852.000, to je, dvakrat več, nego v Germaniji, to je jasno, da je izpolnenje vojaške službe v Rusiji dvakrat lažje, nego v Germaniji; drugače rečeno, ko bi Rusija izmenila obrok

službe s pet let na tri, imela bi o svojem času več nego 4 milijone rednih vojsk, in ne bilo bi jej treba zvati pod orožje opolčencev I. razreda.

Germanija je napela vse svoje moči, in vender je mogla pomnožiti svoj letni kontingent samo za 15 do 20 tisoč, Rusija pa smelo more podvojiti svoj kontingent, da uvede triletno službo. Razen tega je germanski priziv tako strog, da ne pozna nobenih olajšav, dočim je v Rusiji od vojninske dolžnosti osvobojen vsak narodni učitelj, da, vsak „djačok“, katerega opravilo v cerkvi je podobno opravilu katoliškega ministranta.

No ne pozabite, koliko neregularnih vojsk ima Rusija! Pomnite, da ima 132 polkov kazakov, ki so po izreku Moltkeja najboljše konjica v Evropi; no kazaki, sè svojo artilerijo in pehoto im en u je jo se samo neregularnimi, a v resnici so oboroženi in opravljani popolnem regularno in celo v mirnem času služijo kakor redni vojaki.

Neregularnih vojsk v Rusiji v resnici ni, no imamo za nje odlične material: iz inorodcev Kavkaza, Zakavkazja in Zakaspiske oblasti vselej lahko obrazujemo ne samo odlično konjico, no i pehoto. Kak kavalerist na primer bil bi Tekinec, ki se je takorekoč rodil na konji!

Itak ima Rusija tako vojno moč, da se v slučajih potrebe lahko pomeri ne samo s kakeršno koli državo, no i z vsako koalicio.

Nam očitajo, da so Srbi, Bolgari in Rumunci pomagali nam pobiti Turke; no pozablajo, da v l. 1877 in 1878 Rusija ni mobilizovala vse svoje vojske.

Rusija lahko vojuje s koker koli, kajti njene vojne sile so neusahljive, dočim avstrijska in germanska vojna organizacija napreza ob jednem vse svoje moči. Skoro in popolnem pobiti Rusijo je nemogoče, kajti pospevale bodo na bojišče vedno in vedno nove moči. Vojevati z nami bo treba torej cela leta, a ne tri tedne ali sedem mesecev, kakor so Prusani vojevali v 1866 l. z Avstrijo in v 1870 l. s Francijo.

V tolažbo samim sebi naši vragovi pokazujejo često na notranje nerede v Rusiji. No, ali jih drugod ni? Ali so druge države res tako srečne, da vsak jih podložni komaj čaka, da bi prelil svojo kri v boji proti Rusiji? Kolikor je meni znano, govorili

so pač v drugih državah, da komaj čakajo topota ruskih, kazačkih kopit na svojih ulicah, dočim v Rusiji ni dozdal nikomer še prišlo v glavo, pričakovati topota inostranega dragonca ali husarja, celo ne tistim glavam, ki so tako sposobne izmišljevati si razne dinamične preparate, a teh glav v Rusiji ni tako veliko, kakor nezadovoljnih za mejo. Govoré včasih tudi, da Rusija denarja nema. Bodite mirni: Rusija ima taka bogatstva, ki jih druge države nemajo in vsa ta bogatstva bodo šla na zaščito domovino, ako bo treba. Pri vsej našej „ubožnosti“ poslali smo, n. pr. Srbom 50 tisoč, ko so se kavsali z Bolgari in Bolgarom tudi toliko. Koliko pa so jim poslali jih „prijatelji?“ Pa tudi ruski vojak je nekoliko drugačen, kakor drugi. Njemu je disciplina in hrabrost urojena, a ne pricepljena; on je prešel po zimi Šipko, dočim je največji strateg sedanjega časa, Moltke, objavil, da je to nemogoče. In tako bi bilo svetovati, da bi naši prijatelji bili malo previdneje. Seveda, „jezik lopoče, kar hoče“, no „fra dire e fare è in mezzo la mare.“

Krutorogov.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 9. julija.

Prepoved o izvažanju konj se bode takoj razveljavila, ko bode komisija iz zastopnikov raznih ministerstev izdelala svoje predloge, kako bi se za stalno nekaj omejilo izvažanje konj. O delovanji dotične komisije pa dosedaj še ni nič slišati.

Vnanje države.

Prav gotovo še ni, da bi princ Koburški prevzel **bolgarski** prestol. Res da ga bodeta potrdili Anglija in Italija, toda druge vlasti ga najbrže ne bodo. Francija podpira v bolgarskih zadevah Rusijo. Poslednja pa gotovo volitve potrdila ne bodo. Nemčiji in Avstriji bil bi sicer Koburžan po volji, toda rusko prijateljstvo je jima še ljubše. Zadovoljni bodeta, če pojde Koburžan v Sofijo, toda volitve potrdili najbrže ne bosta in novi knez nema od njiju pričakovati nobene ovire pa tudi ne pomoči. Anglija bo napela vse sile, da pregovori Turčijo, da ga potrdi, toda baš poslednji čas smo videli, da v Carigradu ni angleški upliv odločen, kajti še prisiliti ni mogla Anglija, da bi sultan ratifikoval egiptsko pogodbo. Pri tacih razmerah si bodi vsakako Koburžan dobro premislil, predno pojde v Bol-

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Pred tednom dnij vzel sem tudi jaz popotni les v roke, otresel mestni prah, se slastno kopal v svežem vzduhu, pil bistro studenčnico, katerej sem pa s pravim strokovnjaškim razumom zdaj pa zdaj primešaval razmerno merico vina, ter z velikim zanimanjem opazoval razliko mej življenjem v mestu in na deželi. Bil sem mej drugim tudi pri Tomanovi slavnosti, bil na Vidovci in na oni divni višini, ki jej je pokojni Toman nadél lepozvočno ime „Na milem razgledu“, od koder se vidi vsa od sivih naših snežnikov obrobljena gorenska ravan z vsemi svojimi vasmi, belimi cerkvami, gradi in gradiči, ki izmej smaragdne oklepa zelenih travnikov in gozdov gledalcu nasproti blišče.

Tomanove slavnosti ne bodem opisoval, storili ste to že Vi sami, dasi vsem neste ustregli, kajti nekaterim bilo je preveč, drugim zopet premalo, kakor je pri nas sploh že navada. Zamolčati pa ne morem podrobnost, ki sem jo pri tej priliki videl in čul. Ko stojimo zjutraj pred Kapusovo, že 300 let

stara hišo, pride po ulici doli star hribovec, original od nog do glave. Obleka mu je bila domača raševina starega kroja, črevlji na kveder, na glavi klobuk, ki je služil že drugo kapitulacijo, vsa oprava bila je izvirno hribovska. Mož vzdigaval je pri hoji noge visoko, kakor sploh gorjanci, prišedši na ravnino in ko je iz žepa potegnul še kamen, gobo in kresilo in si zapalil svojo kratko pipico nosogrejko, bila je slika gotova, kakeršni so bili ljudje pred dobrimi 40 leti in kakeršne sedaj vidimo le še na ulnjakih. Smejale sem se tej izvorni prikazni, še bolj pa, ko mi je prijatelj o njej povedal naslednjo anekdoto: Leta 1883., ko je bil cesar v Ljubljani, tudi Grilca, tako mu bodi ime, ni več strpelo v njegovem hribovju. Mahnil jo je tudi on v Ljubljano in vrnivši se domov, na dolgo in široko pripovedoval, kaj je vse videl. Mej vsem mu je najbolj dopadal nek napis na Kongresnem trgu. „Veste, je dejal, tako lepo je bilo zapisano, da me je kar pri srci pogrelo. Pa sem si tudi vse od besede do besede zapomnil, tako je bilo „fajn“.

— „No, kako pa je bilo zapisano?“ vpraša nekdo izmej poslušalcev.

„Saj Vam pravim lepo, prav lepo. Zato sem

si pa tudi vse od besede do besede zapomnil. Stalo je gori na tabli zapisano:

„Hrast in hrib se omaja

Slovenci pa „štanték“ ostanemo“

Iz Kamnegorice krenil sem jo v Ljubljano, kjer pa nesem dolgo ostal. Prav malo sem skozi ključavnico poslušal preiskavo, ki se je bila pričela proti dijaku, ki so bili toli vratolomni in predrzni, da so na Tomanovo slavnost v Kamnegorico brzojavili, torej slavnosti, prirejene po nepolitičnem pisateljskem društvu, v duhu se udeležili. Že sem imel trpko besedo na jeziku, kar čujem, da ta viharček v kupici vode ne bode škode napravil, temveč samo služil v dokaz, da je bil jednako nepotreben, kakor so bili v Fr. Schumija „Archiv für Heimatskunde“ nepotrební in neumestni — da ne rabim družega izraza — članki pod naslovi „Wie man in Krain mit Patrioten verfährt.“ — „Eine Urkunde für ein kulturhistorisches Archiv von Krain in der Zukunft“ in pa „Woher stammt meine Urkundensammlung?“, o katerih člankih pa bodem pri priliki še katero povedal.

Sicer pa v Ljubljani ni bilo posebnega grada za mojo popotno torbo. Tujecev je le malo, po-

